

Inhoud

Inleiding 13

I Luisteren naar het leven van de natuur 21

De wet van de natuur 23

Zei een grasspriet 25

Drie honden 26

Schaduwten 28

Lied van de regen 29

Een hyena en een krokodil 32

Twee oesters 33

Bomen zijn gedichten 34

De rode aarde 35

De volle maan 36

De oppermier 37

De granaatappel 39

Eenzaamheid 41

Levend water 42

Andere zeeën 43

De rivier	44
Tevredenheid en spaarzaamheid	46
Het lotushart	47
De schaduw	50
De slang en de leeuwerik	51
Kikkers: over de aard van storen	53
Lied van de bloem	55
Lente in Libanon	57

II Schoonheid en het lied des levens 59

Levensdoel	61
Zingen	62
Geheimen van de schoonheid van het leven	64
De dichter	66
Kunst en leven	70
Vreugde is een vrijheidslied	72
Zingen	73
Voor de troon van schoonheid	74
De fluit	78
Schoonheid	80
De ziel van een danser	83
Een uur gewijd aan schoonheid en liefde	85

III De levensreis van de mens 87

Je dagelijkse leven is je tempel 89

Een stukje van jezelf begraven 91

Een koninkrijk opgeven 92

Bezittingen 96

Schat 97

De waarde van tijd 98

Met zintuigen die voortdurend opnieuw ontstaan 99

Werk is liefde 101

Bruggenbouwers 103

Roem 105

Het leven is een optocht 106

Lied van de mensheid 107

Zingen in de stilte 110

Zedigheid 111

Ertussenin 113

Onwetendheid 114

Als je een vriend tegenkomt 115

Vreemden voor het leven 116

Het leven is een voornemen 117

Verlangen 118

Aan Amerikaanse immigranten uit het Midden-
Oosten (1926) 119

IV De seizoenen van het leven 123

Veranderend met de seizoenen 125

Buiten de seizoenen bestaan geen wonderen 126

Jeugd en inzicht 129

Seizoenen 130

Herfst en voorjaar 131

Tijd 132

Al je uren zijn vleugels 134

Wees donker 135

Dag en nacht 136

Schelp en steenkool 137

De getijden van je adem 138

Oeverloos en zelfloos 139

Fouten vinden 140

Ieder jaar wachtte ik op de lente 141

V Leven met paradoxen 145

Het leven komt aanlopen 147

Praten 148

Een verhaal van twee verhalen 149

Bekentenis 150

Gisteren en vandaag 151

De geschenken van de aarde 157
Geven en nemen 158
Hoog en laag 159
Zoeken 160
Vrijheid 161
Grenzen 164
Uilenogen 165
Stemmen 166
Oceaan en schuim 167
De duisternis zegenen 168
Het eens worden 170
Jezus en Pan 171

VI Het leven van de ziel 175

Wederopstanding van het leven 177
Afgescheiden 178
De grotere zee 179
Waarheid is als de sterren 182
Heb medelijden met me, mijn ziel 183
Vertrouw je dromen 187
Het hogere zelf 188
Opstijgen 190
Kinderen van de ruimte 191

Verlaat me, mijn verwijter 192
De voorloper 196
Loop met je gezicht naar de zon 198
De dauwdruppel van de ziel 199
Tussenwortels 200
Het zelf is een zee 201
Het verlangen van het hoogste zelf 203
Engelen en duivels 204
Gezegende berg 205
Lied van de ziel 206

Bronnen voor de selecties 211

Bronvermelding 212

Over de auteur 218

Over de samensteller 223

Inleiding

Tachtig jaar lang al sieren de prachtige woorden van de Libanees-Amerikaanse schrijver Kahlil Gibran briefkaarten en huwelijksuitnodigingen, inspirerende posters en motivatieboeken voor ondernemingen. Zo bezien is Gibran de bestverkochte dichter aller tijden na Shakespeare en Lao Tse. Dankzij korte fragmenten, vooral uit zijn beroemde boek *De profet*, kennen de meesten van ons hem als een visionaire stem van troost, liefde en verdraagzaamheid.

Dat is prachtig, maar Kahlil Gibran heeft veel meer te vertellen.

Deze nieuwe serie *Een boekje over...* werpt een frisse blik op Gibrans woorden en wijsheid en betreft daarin de belangrijkste invloeden op zijn leven: de cultuur van het Midden-Oosten, natuurmystiek en spiritualiteit. Het is niet moeilijk in te zien dat toenmalige lezers Gibran exotisch vonden vanwege de manier waarop hij uitdrukking gaf aan een gebied dat voor de meesten een mysterie was.

Nu, honderd jaar later, is begrip van dit mysterie geen exotisch tijdverdrijf meer maar een kwestie van overleven.

In dit boekje zijn Gibrans woorden over ‘het leven’ te vinden. Verdere delen uit deze serie richten zich op liefde en relaties, op de geheimen van het spirituele pad en op wijsheid voor iedere dag.

Voor de Nederlandse lezers is het woord *leven* abstract. Bedoelen we ermee de levensduur van een mens, het dagelijks leven of de filosofische premisse van het bestaan? Wie of wat heeft leven?

Voor iemand uit het Midden-Oosten heeft het woord *leven* een heel specifieke betekenis. Zowel in het Bijbelse Hebreeuws als in het Aramees dat Jezus sprak en het literaire Arabisch waarin Gibran veel van zijn vroegere werken schreef, betekent leven levensenergie en vitaliteit. Het is belangrijk hoe iemand of iets uitdrukking geeft aan dit leven en niet hoe hij, zij of het overkomt. Leven (*chayy* in het Arabisch) is verbonden met het normale woord voor adem in de Semitische taalgroep – een levensadem die overal in de natuur en het heelal te vinden is.

De ‘onnoembare Naam’ van God in de oude Hebreeuwse traditie is verwant aan dit woord, evenals een van de ‘99 schone Namen’ van God in de

Islam. Aards of hemels, tijdelijk of eeuwig, innerlijk of uiterlijk – voor een Midden-Oosterse dichter en mysticus als Gibran is het allemaal één levensenergie, doordrenkt met alles wat we kunnen zien en voelen en alles wat we ons enkel en alleen kunnen voorstellen.

Omdat Gibran bewust dingen met elkaar verbindt die wij als tegengesteld zien, hebben sommige critici hem ervan beschuldigd de eenvoudige literaire stijlform van de paradox te gebruiken om zo kunstmatig zijn lezers in verwarring te brengen. Maar het raakt het hart van de Midden-Oosterse cultuur en filosofie om licht en donker, binnen en buiten en goed en kwaad als complementair te zien in plaats van als tegengesteld. Als er maar één leven is achter en in alles wat er bestaat, zijn de verbindingen als het ware op elke hoek te vinden.

Volgens een van zijn biografen, Suheil Bushrui, was Gibran diep beïnvloed door de mystiek van de Andalusische soefi Moinuddin Ibn ‘Arabi uit de twaalfde eeuw. In diens gedachte van de ‘eenheid van Bestaan’ doordringt de goddelijke werkelijkheid het hele bestaan, maar is deze tegelijkertijd groter dan wat we kunnen ervaren of ontdekken. Sterker nog, voor Ibn ‘Arabi is wat wij leven noe-

men een soort werk in uitvoering waarin de Grotere Realiteit (verwant aan wat Gibran de ‘Grotere Ziel’ noemt) steeds meer over zichzelf leert dankzij de levensloop van elke plant, ieder dier of mens, elke ster of elk melkwegstelsel en een onnoembaar aantal onzichtbare wezens.

Een andere belangrijke invloed vormt zijn opvoeding in de maronitisch christelijke kerk, een oosterse kerk die verwant is aan de rooms-katholieke kerk en die tot in de achttiende eeuw in de liturgie oud-Syrisch sprak en gebruikte, een taal verwant aan Jezus’ Aramees. Volgens dr. Walid Phares, de secretaris-generaal van de *World Maronite Union*, ‘is de historische identiteit van het Maronitische volk Aramees, oud-Syrisch en oosters... Ondanks pogingen van lokale grootmachten als het Arabische en Ottomaanse Rijk om hun een oneigenlijke identiteit op te leggen, hebben Maronieten hun historische identiteit behouden, vooral de nationale gemeenschap die dertien eeuwen lang in Libanon woonde’.

Deze achtergrond heeft op Gibran een grote en tweezijdige invloed uitgeoefend.

Allereerst zagen de Aramees sprekende kerken Jezus, de profeet van Nazareth, historisch als een